

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КАРАМАЛЫ ТАУ ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

2019 елның 5 марты

№ 174

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр мониторингын үткәрү турындагы нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары эшен камилләштерү максатларында Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) законга һәм муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү мониторингы үткәрү буенча Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге еставына таянып, Карамалы Тау шәһәр жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр мониторингын үткәрү турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарына:

нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;

күрсәтелгән Нигезләмәнең үтәлеше өчен җаваплы затларны билгеләргә;

җаваплы затлар тарафыннан билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Интернет челтәрендә Татарстан

Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Зеленодольск муниципаль районының мәгълүмат сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), махсус мәгълүмат стендларында түбәндәге адреслар буенча урнаштырырга: Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы, Беренче Май ур., 70нчы йорт, жирле үзидарә бинасы, Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы, Беренче Май ур., 70 нчы йорт (жирлекнең административ бинасы), Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы, Беренче май ур., 30 нчы йорт, «Гадел» кибете янында мәгълүмат тактасы, Карамалы Тау штп, Беренче Май ур., вокзал алды майданчыгында мәгълүмат стенды, Кузнечная ур., 13 а йорт, «Диана» кибете янында мәгълүмат стенды, Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы, Кузнечная ур., 16 а йорт, «Рубин» кибете янында мәгълүмат стенды, Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы, Б.Кочемирская ур., 2а, «ЮСОН» кибете янында мәгълүмат стенды, Протоповка авылы, Кооператив урамы, 15 нче йорт, ИП Яфизов кибете янында мәгълүмат тактасы, Олы Ходяшево авылы, Үзәк урам, 42 нче йорт, ИП Навасардян кибетендә мәгълүмат тактасы.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Карамалы Тау шәһәр жирлеге башлыгына йөкләргә.

**Жирлек башлыгы,
Совет рәисе**

Ю. М. Некрасова

Татарстан Республикасы
Зеленодольск муниципаль районы
Карамалы Тау шәһәр жирлеге
Советының 2019 елның 5 мартындагы
174 номерлы карары карары белән
расланды

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ «КАРАМАЛЫ ТАУ
ШӘҺӘР ТИБЫНДАГЫ ПОСЕЛОГЫ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ
ЖИРЛЕ ҮЗИДАРӘ ОРГАННАРЫНЫҢ ЗАКОННАР ҺӘМ
МУНИЦИПАЛЬ НОРМАТИВ ХОКУКЫЙ АКТЛАРЫНА ҮЗГӘРЕШЛӘР
МОНИТОРИНГЫН ҮТКӘРҮ ТУРЫНДА
НИГЕЗЛӘМӘ

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнарының законнарға һәм муниципаль норматив хокукый актларга үзгәрешләр мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару), үзгәртү яисә үзкөчләрән югалткан дип тануны тәэмин итү өчен туплау, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча үз вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күздә тоту.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Зеленодольск муниципаль районы Советы Аппаратының юридик хезмәте (юридик бүлеге) һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнең максатлары түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрән югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, бушлыкларны бетерү, хокукый җайга салуда кабатлауларны бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренен (нормаларның) гамәлдә файдаланылмаган (актуальлеген югалткан) яисә

алмаштырылмаган нигезлэмэләрэн ачыклау;

хокук куллану нәтижәлелеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг түбәндәгеләргә кертелгән үзгәрешләренә жыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм бәяләүне үз эченә ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенә башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Карамалы Тау шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткәрүнең нигезләре түбәндәгедән гыйбарәт:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

хокукый җайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актлардагы житешсезлекләр яисә аларны камилләштерү турында массакуләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, индивидуаль эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренә вәкиллеке органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәжәгатьләре, шул исәптән түбәндәгеләренә үз эченә алган мөрәжәгатьләр:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләренә, семинарларның, гавами тыңлаулар, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 4 пункттында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә алар компетенциясендәге мәсьәләләр буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткөрү максатларында эшче төркөмнөр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткөрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ ярдәмендә башкарыла:

элегә Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;
федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дөгъвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы);
прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча үткөрелгән нормалар иҗат итү эше нәтиҗәләрен фиксацияләү максатларында муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органы карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру барышын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйлә күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

«Гарант» мәгълүмат системасында закон һәм башка норматив хокукый актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

«Гарант» мәгълүмат системасын хокукый җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмалары аша мәгълүмат керү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенен «региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасыннан муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру барышын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэмин итү, элегә Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг гамәлгә ашырганда муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенен чикләрен үтәү;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;

ижтимагы мөнәсәбәтләренә хокукый җайга салуда тулылык;

коллизия хокук нормалары;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

аны кулланганда муниципаль акт нигезлэмэлэренең мәгънәсен бозу;
 муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез
 карарлар, гамәлләр кылу (гамәл кылмау) ;
 норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсе булу;
 норматив хокукый актларны куллануда бертөрле практиканың булмавы;
 муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм
 эчтәлеге;

муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә
 мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш
 тарту) турындагы закон көченә кәргән суд актлары һәм аларны кабул итү
 нигезләре булу (саны).

13. Муниципаль актларга, җирле үзидарә органнары тарафыннан
 үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына
 үзгәрешләр мониторингы нәтиҗәләре буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз
 көчен югалтуын тану, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле
 муниципаль акт проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көчкә ия актлар белән
 тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяҗы тудыра торган федераль һәм
 республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг
 федераль яки республика акты чыгарылганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданның, юридик затларның,
 шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль
 берәмлекләренә вәкиллекле органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре торса,
 шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор җавабы актларыннан тыш,
 мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон
 белән билгеләнгән срокларда карала торган карарлардан тыш, 30 көн эчендә
 гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтиҗәләре
 турында мөрәҗәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика закон актларының ерак перспективада үз
 көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, җирле үзидарә
 органнарының норма чыгару эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү
 турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтиҗәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтиҗәләре буенча
 муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче
 абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика
 законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга
 калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар җирле үзидарә органнары
 җитәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга
 калмыйча мониторинг нәтиҗәләре турында хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) түбәндәгеләрне үз эченә алырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрүчеләр турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү чоры турында мәгълүмат;

хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы, мониторинг үткәрү нигезләре.

1.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) түбәндәгеләрне үз эченә алырга мөмкин:

хокукый жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезләнгән башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда кертү өчен жибәрелә.

Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган, анда булмаган муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукый ижат эшчәнлегә өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны үз вакытында жирле үзидарә органнары карамагындагы тиешле хокукый жайга салу өлкәсендә федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жаваплылыкка ия булалар.

20. Тискәре нәтижеләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижеләре буенча гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары житәкчеләре жаваплы була.